

FoU-serien 2023

Elitidrottarens spelproblem

En fallstudie av svensk ishockey

Anders Håkansson och Göran Kenttä

Elitidrottarens spelproblem

En fallstudie av svensk ishockey

Anders Håkansson & Göran Kenttä

Riksidrottsförbundet

Riksidrottsförbundets FoU-serie

2023:2

Du finner FoU-rapporter på: www.rf.se/forskning

Författare: Anders Håkansson & Göran Kenttä

Formgivning: Catharina Grahn, ProduGrafia

Formgivning omslag: Jakob Ekman

ISBN: 978-91-87385-41-4

Innehåll

Förord	4
Sammanfattning	5
Summary in English	6
Bakgrund	7
Metod och material	9
Resultat	10
Diskussion	11
Slutsatser	14
Referenser	15

Förord

En idrottsmiljö präglad av fysiskt och psykiskt välmående och rent spel är fundamentala förutsättningar i den svenska idrottsrörelsen. Problem kopplat till spel om pengar tar sig olika uttryck och påverkas av idrottens nära koppling till spelindustrin. Spelproblem och matchfixning är exempel på risker som spelare kan utsättas för och som idrottsrörelsen behöver motverka.

Ämnet för denna rapport är förekomsten av spelproblem bland manliga elitspelare i de två högsta ligorna i svensk ishockey. Den studie som har gjorts är en fördjupning av två tidigare undersökningar av spel om pengar. Den ena är en kvantitativ undersökning som resulterade i rapporten *Spel om pengar i idrottens värld* (2017). Den visar på stor skillnad i spelförekomst och problemspelande mellan herr- och damidrotten, men också mellan herridrotten och befolkningen i allmänhet. Den andra är den uppföljande studien *Pengaspel inom herridrott på elitnivå – en del av vardagen?* (2019), där elitidrottare intervjuades om anledningarna till spel om pengar och vad de ansåg om idrottsföreningarnas arbete.

Riksidrottsförbundets förhoppning är att denna rapport – *Elitidrottarens spelproblem* – ska bidra till att förbättra hanteringen av problematiken kring spel och idrott.

Vi riktar ett varmt tack till författarna Anders Håkansson och Göran Kenttä. Därtill ett stort tack till Erik Zachrisson och Klara Stenberg på Sico Intresseorganisationen för ishockeyspelare, för arbetet med att distribuera enkäten som ligger till grund för studien.

Trevlig läsning!

Andreas Linderyd
ansvarig för forskning
och utveckling

Jakob Uddeholt
samordnare mot
matchfixning/Integrity Officer

Sammanfattning

Flera studier visar att spelproblem – ett problematiskt spelande om pengar – är mer utbrett hos manliga elitidrottare än hos män i allmänhet. Men det finns också studier som visar att så inte är fallet. Denna rapport kartlägger problemspelande – och riskfaktorer som följer av det – hos manliga spelare i de två högsta ligorna i svensk ishockey. Studien genomfördes i form av en elektronisk enkät som spelarna fick ge informerats samtycke till i samband med att deras fackförbund besökte klubbarna i SHL och Hockeyallsvenskan. Enkät svar kom in från 490 spelare, från 27 av 28 lag. Av de svarande var det 11 procent som uppfyllde kriterierna för problemspelande, enligt den definition som Folkhälsomyndigheten använder. Det betyder att problemspelande bland manliga elitspelare i ishockey är tre–fyra gånger vanligare än hos män i jämförbara åldersgrupper i befolkningen.

Rapporten visar att problemspelande är vanligare hos spelare som har psykiska besvär eller högre alkoholkonsumtion än genomsnittet, vilket bekräftar det man tidigare kunnat se i olika lagsporter och generellt inom elitidrotten. Förebyggande attitydarbete med relevans för idrottens värld, förebyggande behandlande insatser och särskilda sökvägar till behandling mot spelproblem är exempel på åtgärder som kan behöva utvecklas inom elitidrotten.

Summary in English

Gambling problems have an increased prevalence in elite athletes in a number of previous research studies, although not all studies report this. For this reason, the present study was conducted in order to examine the prevalence of gambling problems – and its risk factors – in male elite ice hockey players in the two top tiers of Swedish ice hockey, in an electronic survey carried out in association with the player union’s physical visits in each team. The study included responses from 490 players from 27 out of 28 teams in these tiers. Eleven percent of the respondents fulfil the criteria of gambling problems (either ‘moderate-risk’ or ‘problem gambling’) according to the definition used by the Swedish Public Health Authority. This means that Swedish male elite ice hockey players demonstrate a 3-to-4 times increased prevalence of gambling problems, compared to the general population. Gambling problems are more common in athletes who have mental health problems or a higher level of alcohol consumption. The study provides a rationale for further preventive work and therapeutic interventions against gambling problems in elite athletes. This study, carried out in ice hockey, confirms previous findings from other team sports as well as from elite sports in general. Preventive attitude work with specific sports-contextual adaptations, and specific routes to treatment for elite athletes, may be important to develop.

Bakgrund

Att spela om pengar kan leda till ett beroendesyndrom i likhet med det beroende som kan uppstå vid konsumtion av alkohol, tobak och narkotika. Spelberoende utmärks av ett spelande som individen utan framgång försöker avsluta eller få kontroll över och som får negativa konsekvenser i form av ekonomiska skulder, relationsproblem, psykiska besvär och ibland brott och suicidalt beteende.¹

Förekomsten av spelberoende bland vuxna i Sverige är ungefär en halv procent, men vi vet också att många går in och ut ur dessa problem, vilket talar för att andelen som någon gång i livet har ett spelberoende är betydligt större.²

Spel om pengar har förändrats över tid; det har skett ett avgörande skifte från spelformer som ibland kan vara självbegränsande och som förutsätter andras deltagande, till spelformer som maximeras i snabbhet – snabba spel med kort tid från insats till resultat – och som i praktiken kan pågå dygnet runt. I stort sett samtliga som söker vård i dag har sitt spelande förlagt till internet, inte till mer traditionella, fysiska spelformer. Vid en regional spelberoendemottagning i svensk hälso- och sjukvård rapporterade 66 procent av patienterna nätcasino som dominerande spelform, medan 26 procent rapporterade vadslagning på sport som dominerande spelform.³

Flera studier, framför allt på senare år, beskriver elitidrotten som en riskmiljö för att utveckla spelproblem.⁴ Det finns en hypotes om att elitidrottare exponeras för spel om pengar i större omfattning än andra i befolkningen och att detta handlar om såväl faktorer i elitidrottarens närmiljö som idrottens övergripande koppling till spel om pengar. Spelreklam associerar ofta till personer och miljöer inom elitidrotten.^{5,6} Kvalitativ forskning inom svensk elitidrott visar att normalisering av spel, tillgång till pengar, status och prestationsinriktning kan bidra till ökad risk för spelande hos idrottare och ledare inom elitidrotten.⁷

Spel och spelberoende kan få förödande konsekvenser inom elitidrotten. Det är till exempel känt att spel om pengar inom idrottens värld har en koppling till matchfixning.⁸ Huruvida individens egna spelproblem talar för en ökad risk att involveras i matchfixning har diskuterats,⁹ men är inte belagt. Fenomenet matchfixning sätter däremot fokus på betydelsen av att uppmärksamma, identifiera och förebygga spelproblem inom elitidrotten.

Elitidrottarens koppling till spelande och spelberoende indikerar att spelproblemen hos elitidrottare antingen är större än i resten av befolkningen, eller åtminstone tydligt annorlunda, men framför allt att detta handlar om män och

1 Widinghoff & Håkansson (2018).

2 Abbott, Romild & Volberg (2018).

3 Håkansson & Åkesson (2022).

4 Grall-Bronnec m.fl. (2016).

5 Håkansson & Widinghoff (2019).

6 Deans m.fl. (2017).

7 Vinberg, Wetterborg & Enebrink (2021).

8 Moriconi & de Cima (2020).

9 Huggins (2018).

inte i så hög grad om kvinnor. I en vetenskaplig översiktsartikel, där all tillgänglig forskning på ett visst tema sammanfattas, framträder en sammanfattande bild av att elitidrottare tycks ha en förhöjd risk för problematiskt spel om pengar. En av studierna avviker dock från de övriga och påvisar en sänkt risk hos lagspelare i elitidrott i Australien.¹⁰ Även om flera studier endast avser män påvisar de inte någon uppenbar riskökning hos kvinnliga elitidrottare.

Tre av studierna i den här översiktsartikeln har genomförts i Sverige. Den ena inkluderade primärt unga elitidrottare i en mängd olika individuella sporter och lagsporter i Sverige. Den visar att 14 procent av manliga elitidrottare någon gång haft spelproblem, men inget samband mellan spelproblem och typ av sport kunde ses. Den rapporterar också spelproblem hos 1 procent av kvinnorna.¹¹ Den andra studien analyserade spelproblem inom fyra lagidrotter i Sverige (ishockey, fotboll, basket, innebandy). Av de manliga spelarna hade 10–13 procent ett problemspelande, jämfört med 1–4 procent hos kvinnorna.¹² Den tredje studien genomfördes under en tidig fas av covid-19-pandemin när det rådde en nedstängning av svensk elitidrott. Studien, som inkluderade ishockey, fotboll och handboll, visar ett problemspelande hos 10 procent av männen och inte hos någon av de deltagande kvinnorna.¹³ De vetenskapliga erfarenheterna från dessa studier framgår av tabell 1.

Flera tidigare studier av spelproblem hos elitidrottare har begränsats av ett relativt stort bortfall, framför allt då de varit utformade som webbenkäter som på olika sätt sänts ut till deltagarna. För att uppnå en så hög svarsfrekvens som möjligt bad vi fackförbundet Sico om hjälp att distribuera vår enkätstudie.

Tidigare forskningsstudier pekar på behovet av att förebygga och motverka ett problematiskt spelande inom elitidrotten. Bilden är dock inte entydig och behov av nya, väl genomförda enkätstudier är stort. Den här studien syftar därför till att kartlägga förekomst av – och riskfaktorer för – problematiskt spelande om pengar hos elitspelare i de två högsta herrligorna i svensk ishockey. Bland de riskfaktorer som studerats ingår exempelvis psykiska besvär. En motsvarande undersökning av kvinnliga elitspelare i den högsta damligan i landet är tänkt att genomföras, men i denna rapport redovisas resultaten för herrspelarna.

Tabell 1. Förekomst av spelproblem hos idrottare i Sverige. En litteraturoversikt.

Studie	Population, mått och förekomst av spelproblem
Håkansson, Kenttä & Åkesdotter, 2018	Elitidrottare, många sporter. Lie-Bet, två frågor. 14 % av män, 1 % av kvinnor.
Håkansson, Jönsson & Kenttä, 2020	Fotboll, ishockey, handboll (högsta 1–2 ligorna), mående under covid-19. PGSI, nio frågor. 10 % av män, 0 % av kvinnor.
Vinberg, Durbeej & Rosendahl, 2020	Ishockey, innebandy, basket, fotboll. PGSI, nio frågor. 12 % av män i ishockey, 10–13 % av män i övriga sporter. 1–4 % av kvinnor.
Håkansson & Kenttä, 2023 (aktuell studie)	Ishockey, herrar, SHL + Hockeyallsvenskan. 11 % av män.

¹⁰ Håkansson, Durand-Bush & Kenttä (2021).

¹¹ Håkansson, Kenttä & Åkesdotter (2018).

¹² Vinberg, Durbeej & Rosendahl (2020).

¹³ Håkansson, Jönsson & Kenttä (2020).

Metod och material

Studien genomfördes i form av en enkät som deltagarna fick elektroniskt i samband med att intresseorganisationen för ishockeyspelare, Sico, besökte elitklubbarna på herrsidan i SHL och Hockeyallsvenskan. Under den fysiska träffen fick deltagarna muntlig information om studien. De som även önskade skriftlig information kunde logga in på studiens nätsida, men in till själva enkäten kom endast de deltagare som tog del av informationen och gav ett informerat samtycke till studien. Enkäten kunde besvaras antingen på svenska eller engelska. Studien är godkänd av Etikprövningsmyndigheten (diarie-nr 2019–03393).

Forskargruppen bedömde i samråd med Sico att det var fördelaktigt och sannolikt nödvändigt att genomföra studien under pågående seriespel och före säsongens slutspel. Under två säsonger (2020/2021 och 2021/2022) hindrades studien av covid-19-pandemin. Den finala datainsamlingen startade därför i slutet av augusti 2022 och avslutades i februari 2023. Under den perioden kunde datainsamling genomföras vid besök hos 27 av 28 lag i SHL och Hockeyallsvenskan.

Enkätstudiens upplägg:

Spelproblem: Nio frågor om potentiella spelproblem (formuläret *Problem Gambling Severity Inventory*, PGSI). PGSI är väl beprövat och används till exempel regelbundet i Folkhälsomyndighetens studier. En fördel med PGSI är att resultat från studier med (i det här fallet) idrottare kan jämföras med förekomst hos kvinnor och män i befolkningen, i olika åldersgrupper.¹⁴ Samma formulär har exempelvis använts i studier av spelproblem i lagidrotter i Sverige under covid-19.¹⁵

Riskbruk av alkohol: Tre frågor om riskabel alkoholkonsumtion (formuläret AUDIT-C, Alcohol Use Disorder Identification Test – Consumption).¹⁶ Formuläret används i sammanhang där det är önskvärt att identifiera en riskabel alkoholkonsumtion, men där man behöver hålla sig till ett kort screening-formulär.

Psykiska besvär: Nio frågor om depressiva symtom (formuläret Patient Health Questionnaire-9, PHQ-9),¹⁷ och sju frågor om ångestbesvär (formuläret GAD-7).¹⁸ Samma formulär har till exempel använts i tidigare studier av elitidrottarens psykiska hälsa i Sverige.¹⁹

Utöver detta ställdes frågor om huruvida ishockeyspelaren upplever psykiska besvär i nuläget eller har upplevt sådana besvär tidigare i livet, och om spelarens nöjdhet med sin nuvarande prestation inom ishockeyn. Studien kartlade även andra hälsoproblem hos deltagarna som inte är i fokus för den här rapporten.

14 Abbott, Romild & Volberg (2018).

15 Håkansson, Jönsson & Kenttä (2020).

16 Bradley m.fl. (2007).

17 Kroenke, Spitzer & Williams (2001).

18 Spitzer m.fl. (2006).

19 Åkesdotter m.fl. (2020).

Resultat

Totalt lämnade 504 manliga ishockeyspelare informerat samtycke och startade enkäten. Bland dem saknades svar från 14 individer. Studien inkluderade 490 personer, varav 467 valde att svara på svenska och 23 på engelska.

Av studiens deltagare har

- 30 procent en riskkonsumtion av alkohol
- 16 procent milda till måttliga depressiva besvär
- 16 procent milda till måttliga ångestbesvär
- 8 procent symtom på utmattning (eller visar tecken på att vara i riskzonen)
- 8 procent symtom på ett riskabelt användande av sociala media.

Av deltagarna uppfyller 11 procent kriterierna för problemspelande (2 procent uppfyller kriterierna för *problem gambling*, som ungefärligt kan jämföras med diagnosen spelberoende, medan 9 procent har en måttligt förhöjd risk). Utöver dessa 11 procent har 13 procent ”viss risk” för spelproblem medan 76 procent inte visar några tecken på spelproblem.

Risken för problemspelande är signifikant högre hos gruppen med pågående psykiska besvär (23 vs 11 procent). Likaså är risken signifikant kopplad till en högre frekvens av alkoholkonsumtion samt högre grad av depressiva besvär och ångestbesvär.

Inget signifikant samband kan ses mellan problemspelande och ålder; hos personer äldre än 25 år är andelen med problemspelande 13 procent, hos de yngre 10 procent. Några samband med problemspelande ser vi inte heller för tidigare upplevda psykiska besvär, historia av hjärnskakningar eller nöjdhet med den egna idrottsliga prestationen.

Diskussion

Syftet med denna studie är att kartlägga problemspelande hos manliga elitspelare i ishockey. Det viktigaste fyndet är att 11 procent av de svarade uppfyllde de kriterier som i Folkhälsomyndighetens terminologi brukar benämnas problemspelande. Vi kan därmed jämföra våra data med Folkhälsomyndighetens befolkningsdata (från 2021) för olika grader av problematiskt spelande hos unga män. I åldersgruppen 18–24 år i den allmänna befolkningen har problemspelande hos män uppmätts till 2,8 procent, och i åldersgruppen 25–44 år hos 3,0 procent av männen. Även om åldersgrupperna som Folkhälsomyndigheten använder är betydligt bredare än åldersspannet inom svensk elitishockey kan siffrorna i de här åldersgrupperna jämföras med de 11 procent av unga manliga elitspelare i svensk ishockey som hade ett problemspelande. Således är förekomsten av spelberoende tre–fyra gånger högre hos deltagarna i vår studie än hos befolkningen i allmänhet.

Studiens resultat är också förenliga med tidigare studier, exempelvis en undersökning av idrottarens hälsa under covid-nedstängningen 2020.²⁰ Tre lagidrotter ingick i studien, varav ishockey var en av dem. En annan studie, där ishockey också var en av de studerade lagsporterna, visar liknande resultat.²¹ Likaså i en studie av svenska elitidrottare från en mängd idrotter.²² I samtliga tre nämnda studier var förekomsten av spelproblem hos män 10–14 procent, det vill säga alldeles i närheten av vad vi konstaterar här.²³

Därmed är det tydligt att fler män i elitidrotten har ett problemspelande än deras någorlunda jämnåriga motsvarigheter i befolkningen. Den här studien ger inte svar på vad den här riskökningen beror på, bara att den ses tydligare hos manliga ishockeyspelare som har en högre alkoholkonsumtion och som mår psykiskt sämre än andra. Studien ger heller inget svar på om dessa besvär föregår spelproblemet eller motsatsen. Ändå bekräftar studien att det är särskilt viktigt att screena för och identifiera spelproblem hos elitidrottare, såsom inom manlig ishockey, men att drivkraften att göra det torde kunna vara ännu större när andra samtidiga psykiska problem föreligger.

I den här studien inkluderades endast herrspelare, men en motsvarande studie av elitspelare inom damishockeyn i landet kommer att genomföras. Detta inom ramen för den forskargrupp som genomförde den här studien men utanför det här uppdraget. Tidigare studier – som studerat både män och kvinnor – visar tydligt skillnader mellan könen, där förekomsten av spelproblem hos kvinnor inte är förhöjd jämfört med befolkningen i övrigt, medan en tydlig sådan riskökning ses hos männen.²⁴ Samma könsskillnader framgick också hos svarande i en webbenkät som riktades sig till aktiva motionärer. De rekryterades via sitt följande av fitness-profiler i sociala medier, det vill säga en population

20 Håkansson, Jönsson & Kenttä (2020).

21 Vinberg, Durbej & Rosendahl (2020).

22 Håkansson, Kenttä & Åkesdotter (2018).

23 Håkansson, Durand-Bush & Kenttä (2021).

24 Håkansson, Durand-Bush & Kenttä (2021).

där vi kan förvänta oss att det finns ett stort engagemang i idrott och träning men utan säker koppling till elitidrott. Även i den gruppen var andelen män med spelproblem högre än hos män i resten av befolkningen (12 procent), och betydligt högre än hos kvinnor (1 procent). Ingen riskökning kunde ses hos idrottande kvinnor, jämfört med kvinnor i befolkningen i övrigt.²⁵ Ändå är det av stort intresse att följa utvecklingen över tid. För även om andelen kvinnliga idrottare med spelproblem är i storleksordning densamma som förekomsten av spelproblem i den allmänna befolkningen, kommer det att vara viktigt att studera om spel om pengar hos damspelarna har samband med samma riskfaktorer som hos herrarna.

Könsskillnader i tidigare studier ska ses mot bakgrund av hur spelande och spelproblem utvecklas hos kvinnor och män. Det är vanligt i andra befolkningsstudier på spelområdet att kvinnor utvecklar spelproblem senare i livet jämfört med män.²⁶ Det är alltså tänkbart att förekomsten av problemspelande hos unga personer i många fall kommer att uppvisa stora könsskillnader, men inte nödvändigtvis kopplade till elitidrotten utan i befolkningen i stort.

Den här studien visar att det finns ett behov av fortsatt förebyggande arbete mot spelproblem inom elitishockey och troligen även hos manliga utövare på elitnivå i andra idrotter. Den kan inte helt visa vilka metoder som kan väntas fungera för att komma till rätta med spelproblem, men de faktorer som har samband med spelproblem kan dock vara viktiga att rikta sig mot. Idrottare som har psykiska besvär eller en hög alkoholkonsumtion, löper större risk för spelproblem än andra idrottare. Idrottare med någon grad av psykiska besvär, som bedöms eller behandlas i något sammanhang, bör tillfrågas om sina spelvanor och eventuella spelproblem. Likaså är det ofta relevant att ställa frågor om alkohol till personer som mår psykiskt dåligt. Erfarenheter från tidigare forskning talar också för att attityder och normer inom idrotten har betydelse för utvecklingen av spelproblem,²⁷ så att arbeta med elitidrottarens attityder till spel om pengar är viktigt.

Vägar till evidensbaserad behandling är också av vikt. Behandling av spelberoende har beforskats i ett antal studier och sammantaget rekommenderas kognitiv beteendeterapi (kbt) och motiverande samtal (*motivational interviewing*). Även läkemedelsbehandling har prövats men utan att konklusiva slutsatser kunnat dras.²⁸ Sammantaget rekommenderar Socialstyrelsen behandling med kbt och i förekommande fall stöd av motiverande samtal. Många personer med spelproblem upplever dock hinder mot att söka vård. Det kan handla om upplevda eller faktiska barriärer eller att vården är svår att nå.²⁹ Före 2018 var antalet personer med spelberoendediagnos i specialiserad svensk sjukvård så lågt att det bör ha motsvarat mindre än 1 procent av de personer som tros ha ett spelberoende i landet. Sedan 2018 är kommuner och regioner skyldiga att erbjuda utredning och behandling av spelberoende, likaså för alkohol- och narkotikaberoende. Detta har formaliserat och förenklat vårdsökande för spelberoende jämfört med tidigare, men är alltså behäftat med betydande utmaningar.³⁰ Kort sagt har behandlingsutbudet för spelberoende varit ojämnt, otillräckligt i omfattning och troligen ofta svårt att överblicka och nå, jämfört med utbudet för andra sjukdomstillstånd.

25 Gunnarsson m.fl. (2020).

26 Håkansson & Widinghoff (2020).

27 Vinberg, Wetterborg & Enebrink (2021).

28 Di Nicola m.fl. (2020).

29 Gainsbury, Hing & Suhonen (2014).

30 Forsström & Samuelsson (2020).

Det finns skäl att tro att särskilda behandlingsvägar – specifika remissvägar och specifika behandlare – kan behövas för elitidrottare med spelproblem. Sedan mitten av 2010-talet finns i Stockholm och Malmö regionala mottagningar med möjlighet att ta emot elitidrottare med psykiska sjukdomar, från hela landet. Här bedöms idrottarna av läkare, psykolog och ett behandlingsteam. De får i många fall kbt-behandling och liknande behandlande insatser med ett idrottsfokus och anpassningar till de särskilda utmaningar som vi vet att elitidrottare ofta möter vid psykiska besvär som skulle behöva vård.³¹ Många drar sig för att söka vård. Vissa väljer att avstå på grund av att de är kända idrottare, nationellt eller lokalt. Andra har erfarenhet av att deras psykiska ohälsa misstolkas när de för övrigt har en utmärkt fysisk hälsa och är högpresterande inom sin idrott. Sammanfattningsvis kan det vara gynnsamt att såväl attitydarbete som screening och behandling av spelproblem hos idrottare sker i ett idrottsanpassat sammanhang.

31 Åkesdotter m.fl. (2022).

Slutsatser

I svensk ishockeys två högsta divisioner på herrsidan uppfyller 11 procent av spelarna kriterierna för problemspelande, avseende spel om pengar. Det innebär att manliga elitspelare har tre–fyra gånger förhöjd risk för problemspelande jämfört med andra unga män i befolkningen. Att elitidrott innebär en riskökning för spelproblem hos män bekräftas i tidigare studier. Aktivt arbete med attityder, särskilda förebyggande insatser och strategier för att fånga upp tidigare tecken på spelproblem samt särskilda vägar, förenklad överföring till behandling, bör vara prioriterat inom svensk elitidrott, men även för andra grupper med förhöjd risk för spelberoende.

Referenser

- Abbott, Max, Romild, Ulla & Volberg, Rachel (2018). The prevalence, incidence, and gender and age-specific incidence of problem gambling: Results of the Swedish longitudinal gambling study (Swelogs). *Addiction*, 113, 699–707.
- Bradley, Katharine A., DeBenedetti, Anna F., Volk, Robert J., Williams, Emily C., Frank, Danielle & Kivlahan, Daniel R. (2007). AUDIT-C as a brief screen for alcohol misuse in primary care. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 31(7), 1208–1217.
- Deans, Emily G., Thomas, Samantha L., Derevensky, Jeffrey & Daube, Mike (2017). The influence of marketing on the sports betting attitudes and consumption behaviours of young men: Implications for harm reduction and prevention strategies. *Harm Reduction Journal*, 14, 5.
- Di Nicola, Marco, De Crescenzo, Franco, D'Alò, Gian Loreto, Remondi, Chiara, Panaccione, Isabella, Moccia, Lorenzo, Molinaro, Marzia, Dattoli, Luigi, Lauriola, Alessando, Martinelli, Silvia, Giuseppin, Giulia, Maisto, Francesco, Crosta, Maria Luigia, Di Pietro, Salvatore, Amato, Laura & Janiri, Luigi (2020). Pharmacological and psychosocial treatment of adults with gambling disorder: A meta-review. *Journal of Addiction Medicine*, 14, 15–23.
- Forsström, David & Samuelsson, Eva (2020). Utbud av stöd och behandling för spelproblem. Uppföljning av förtydligat ansvar i lagstiftningen. Research Reports in Public Health Sciences, Stockholms universitet, no:2020:1.
- Gainsbury, Sally, Hing, Nerilee & Suhonen, Niko (2014). Professional help-seeking for gambling problems: Awareness, barriers and motivators for treatment. *Journal of Gambling Studies*, 30, 503–519.
- Grall-Bronnec, Marie, Caillon, Julie, Humeau, Elise, Perrot, Bastien, Remaud, Manon, Guilleux, Alice, Rocher, Bruno, Sauvaget, Ann & Bouju, Gaëlle (2016). Gambling among European professional athletes. Prevalence and associated factors. *Journal of Addictive Diseases*, 35, 278–290.
- Gunnarsson, Björn, Entezarjou, Artin, Fernández-Aranda, Fernando, Jiménez-Murcia, Susana, Kenttä, Göran & Håkansson, Anders (2020). Problem gambling in the fitness world: A general population web survey. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17, 1342.
- Huggins, Mike (2018). Match-fixing: a historical perspective. *International Journal of History in Sport*, 35, 123–140.
- Håkansson, Anders & Widinghoff, Carolina (2019). Television gambling advertisements: Extent and content of gambling advertisements with a focus on potential high-risk commercial messages. *Addictive Behaviors Reports*, 9, 100182.
- Håkansson, Anders & Widinghoff, Carolina (2020). Gender differences in problem gamblers in an online gambling setting. *Psychology Research and Behavior Management*, 13, 681–691.
- Håkansson, Anders & Åkesson, Gunny (2022). Multi-operator self-exclusion is a viable harm reduction option for problem gamblers, but many self-excluders relapse despite self-exclusion on a predominantly online gambling market. *JMIR Mental Health*, 9(8), e37837.
- Håkansson, Anders, Durand-Bush, Natalie & Kenttä, Göran (2021). Problem gambling and problem gaming in elite athletes: A literature review. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1–17.
- Håkansson, Anders, Jönsson, Caroline & Kenttä, Göran (2020). Psychological distress and problem gambling in elite athletes during COVID-19 restrictions: A web survey in top leagues of three sports during the pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(18), 6693.
- Håkansson, Anders, Kenttä, Göran & Åkesdotter, Cecilia (2018). Problem gambling and gaming in elite athletes. *Addictive Behaviors Reports*, 8, 79–84.

- Kroenke, Kurt, Spitzer, Robert L. & Williams, Janet B. W. (2001). The PHQ-9: Validity of a brief depression severity measure. *Journal of General Internal Medicine*, 16, 606–613.
- Moriconi, Marcelo & de Cima, César (2020). Betting practices among players in Portuguese championships: From cultural to illegal behaviours. *Journal of Gambling Studies*, 36, 161–181.
- Spitzer, Robert L., Kroenke, Kurt, Williams, Janet B. W. & Löwe, Bernd (2006). A brief measure for assessing generalized anxiety disorder: The GAD-7. *Archives of Internal Medicine*, 166, 1092–1097.
- Vinberg, Maria, Durbeej, Nathalie & Rosendahl, Ingvar (2020). Gambling and gambling problem among elite athletes and their professional coaches: Findings from a Swedish total population survey of participants in four sports. *International Gambling Studies*, 20, 262–281.
- Vinberg, Maria, Wetterborg, Dan & Enebrink, Pia (2021). Gambling at work: A qualitative study of Swedish elite athletes, coaches, and managers. *Journal of Gambling Studies*, 37, 1197–1217.
- Widinghoff, Carolina & Håkansson, Anders (2018). Spelberoende är en högaktuell diagnos. *Läkartidningen*, 115: FCDM.
- Åkesdotter, Cecilia, Kenttä, Göran, Eloranta, Sandra & Franck, Johan (2020). The prevalence of mental health problems in elite athletes. *Journal of Science in the Medicine of Sport*, 23, 329–335.
- Åkesdotter, Cecilia, Kenttä, Göran, Eloranta, Sandra, Håkansson, Anders & Franck, Johan (2022). Prevalence and comorbidity of psychiatric disorders among treatment-seeking elite athletes and high-performance coaches. *BMJ Open Sport and Exercise Medicine*, 8(1), e001264.

Riksidrottsförbundet